

ZSILVÖLGYI NAPLÓ

HETILAP
Főszerkesztő: Molnár Sándor

ELŐFIZETÉSI ÁR:	
1 hóra	15 lei
12 hóra	45 "
24 hóra	80 "
62 hóra	150 "

Irodalmi főmunkatársak:
Walter Gyula, Kias István, Cecyedy István, Mihály Barna, Számadó György, Serényi József.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIV:
Petroşeni.
Megjelenik hetenkint
Egyes szám ára 4 lei

Bankoknak, intézményeknek részvénytársaságoknak és kaszinóknak évenként 500 lei.

Színház

Leszámítva az utolsó három estét az előadásokról nem sok jót mondhatunk.

Sőt. Azt mondhatjuk, hogy egyáltalában nem mondhatunk jót.

Egy teljes hetet elrontott a céltalanság és a személyzet hiánya. Elrontott? Tónk retett. Régi darabokat játszottak, még régebbi rutinnal és hallatlan hanyagsággal. Ez a hanyagság pedig Fehér Imre színgázgató rovására ment.

És egyáltalában hibáztatni kell a direktiót, amely nem volt kellő körültekintéssel és elfelejtette, hogy petroşeni a megye legnagyobb városa és, hogy színházi közönséget nem lehet ilyen hanyagul kiszolgálni. Mondjuk, hogy nem lehetett segíteni a dologon, de ez álláspontnak és még hozzá védekező álláspontnak, elem fogadható. A jövőben pedig mérvadó lesz a koncepció kiadásánál. Rosszul esik ezt kimondani, de ki kellett mondani, mert ez követeli a magyar színészet értéke és annak európai híri nívója is.

A baklövést azonban még baklövással tetőzték, ami már súlyosabban esik a latba.

A „Libavásár” című darabról van szó.

Ezt az operettet csak felnőtteknek kellene megnézni.

Ezzel szembe mi történt?

A színház igazgatósága ezt a csapni való türes és részben pikáns mizslagot a helyi műkedvelőkkel akarta előadni.

Arról senkinek se szóltak, hogy a darab éjszakai szerelmessédekkel van béléve és minden van benne az égyrajzástól egészen a raffinéig.

Erre meglejték a helyi leányklubot is. Dicsérendő dolog azonban, hogy a leány klub nem dült be a „Libavásár” című klaszikus dísznősnak. És okosan tették.

Az a darab nem való egyáltalában lányoknak. Én nem vagyok maradi ember és lelkesedem mindenért ami új és modern, de ha a lányomat egy ilyen operett eljátszására felkérném, akkor sértve érezném magamat.

Mentségére szolgál a darabban fellépő lányoknak, hogy beugraták őket és nekik fogalmuk sem volt, hogy mit kell eljátszani.

Ezen az előadáson csak Kurkó Juliska, Horváth Ibi és a drága kis aranyos csöppsg, Grün Ibi ke voltak nagyon jók. A két szereplő férfi műkedvelőről szintén nem lehet rossz véleményünk. A darab többi szereplője, a színészek nem tudtak megbirkózni a feladattal. Ez nem is csoda, mert azt sem tudták, hogy vigjáték stílusban játszáék e a darabot, vagy pedig operetten. Őres, buta ócska ostobaságokon efferdült darab ez a Libavásár. Még kísérletnek sem jó a butasághoz.

Mindenki meglevót botránkozva a direktiónak ezen a tapintatlanságon. Mi is.

Vigasztaláléppen ment az utolsó három új operett sláger, amelyben bemutakozott a Vigh Ernő fele szintársulat is.

Ezek az előadások már színházi előadások voltak, mivel sem Fekete Rózsának, sem Tarnainak, sem Derecskénynek, sem a többi nek nem kellett folyton beugrásszerű szerepeket alakítani.

Mindahárom előadást telt ház nézte végig és a szereplő színészeket tintepté tapsköszöntötté igensok alkalommal.

Most pedig, hogy elmentek a színészek néhány színházi dolgot szeretnénk itt a nyilvánosság előtt leszögezni, és pedig hogy meg nem felelő szintársulatnak nem szabad engedélyt adni játszásra.

A színgazgatótól előre be kell kérni a személyzetről a kimutatást.

A koncepció kiadásánál tessék meghallgatni a saját munkáit is. Elvégre a városi kulturbizottságba lehetnek nagyon jó városatyák az urak de a színészetet keveset ismerik. Mi ezt a szakismeretet csak a magyar tanácsos okról kérjük. Ez pedig Veress Béla, a magyarpárt elnöke, aki annakidején nem tartotta érdemesnek elmenni arra az ülésre, amelyen a magyar színháziügylet, illetve az engedély kiadását elhatározták.

Akkor nem ment el az értekezletre, most pedig nem jött a színházba: sőt ki is jelentette, hogy a Fehér Imre szintársulatát a helyi magyarpárt nem támogathatja.

Erre a határozatra a magyarpártnak csak

Előfizetőink figyelmébe

Tisztelettel felkérjük azon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjalakk hátralékba vannak, hogy szíveskedjenek azt haladéktalanul kifizetni. A kiadódvátal.

Ínnyi megjegyeznivalóknak volna, hogy ha ezt a határozatot mi hozzuk meg, azóta már régen áruulónk nevezett volna bennünket a tiszteletes ur aranyazója.

Miattuk az első pillanattól, hogy a társulat nem felel meg a követelményeknek de azt gondoltuk, magy színházról van szó és behunytuk a szemünket s felhivtuk a közönséget, hogy támogassa a színházat, de most a színészezon befejeztével kötelességünknek tartottuk a fentieket leszögezni.

Molnár Sándor

Az Ipartestület akciója a házberek leszállításáért

A szilvőgyi Ipartestület kebelében mozgalom indult meg a házberek leszállításának érdekében. A testület vezetősége mint értesülünk legkezelebb foglalkozni akar ezzel az ügygel és határozati javaslatot akarnak előterjeszteni, hogy harcba szállítsák a szilvőgyi iparosságát és a kereskedőket, hogy a jelenlegi magas házberek leszállíthatassanak.

Színházi vers

Színészszero operette
Színkezelő a mult este.
Mindenki dobogva leste,
Hogy a szízszt honnan esente.
Am de cseng a telefon.
Szól a rendőz szíjszín.
Víg a Ernőnek illos játszini.
El fog a darab ma ázni,
Aközönség izeg mozog.
A függöny fel is kunkorog.
Derecsky szíve zúg.
Minden poén ki van luza.
De perdül a darab rendbe.
A közönség lesi csendbe
És a poén lassan kijön,
Fehér meglelt egy zúkn.
Regiónázi kell most néki.
A helyzet már megeri.
És szól a kis naivára.
Hogy mit nyomtak a markába.
Égyelőbánt az itt megcsót.
S minden poén vízbeszté.
Mert ez itt a játék csinyje.
Mind kihuzta Fehér Imre.

(Ryb)

Akik mindenütt ott vannak.

(Az örök reneszánsz c. ciklus első könyve

Regény: Irta: Kias István
X.

Még néhány helyre benézett, természetesen eredmény nélkül. Az egyik banális koldus lépett ki előtte és a markába való fillérekét szömgölgöta. Itt hamar végzet. Állt lépett be és próbálta elmoniai a sablonos ajánkozási formát, már is rámondult, hogy minden hely be van töltve „és ne töltessé itt velünk az időt kérem”.

Határozottan érdemesebb koldusnak lenni-dünygye-több szimpátiával fogadják aki könyörömadomnyt kér, mint a ki munkát akar. Koldus, nem is olyan rossz ötlet, mint lenni a férfi pengőkölő möhéti ki magát. Jó színdarabok belelne adni, hogy valami hivatalba munkát kaptam és megköszönök vigre o is. Amilyen nagy szegény, ha a pénz látni, képes lenne elinni, hogy hivatalt kaphatna a mi világban minden protekciónál. Szegény, asszony, legalább ment volna el valamelyik báboház színteleme előtt, mert bizony az én nyomorult életem meg-

szítésével kár volt bepiszkolni az ágylepedőt, csak azért, hogy egy napon itt álljak az uccasorán és rigyekedve gondoljak a kérégetre, mert nekí szabad koldusnak lenni. Nekem pedig nem: hiszen érdésgim van, megvan a két szemem, nem vagyok száta, a karomat sincsen olyan a nyakamba kötve a szétlépti idegeimet, felorult: zaklatolt lelkeket lüktető, kigyaludt ágyvelmet és az egész kétségbeesett voltam pedig sajnos nem tudom megmutatni, hogy odatartassam eljűk a tenyered.

Feldühölde gondolatolt lüktető aggyal, izzó tesselt ment tovább, Napok óta most érezte először, hogy nagyon éhes. Égő kin marta a beleit és nyagolyt nyelt, mert száradt a torja.

Szegény anyag-gondolta-ó még régebben evett. Tegnapelőt, mikor odaadt a utolsó enyiváló mardekot, tudta, hogy o nem evett. De azért elfogadta, és megette, mert iszonyu éhes volt.

Künn járt meg az állomásnál. Nagy siktálással, szűrés fűsőt fuja fufoit be éppen a gyere. A még mozgó vonatról lelértorgó utasok, kiadód ismerek, kereső várokorok, közűt hirtelen megkapta egy gondolat. A piros kaplós hordók körül ő is odotalakodott a sinékhez.

— Hordár — kiáltotta az egyik lépcsőn két nagy kofereit bájlóva egy fiatal leány.

Senkisen jött. A hordárak már mind nagy borondók alatt gőryedve mentek kifelé.

Gyurka pillanatig tetovázott, aztán hirtelen odalepett.

— Hová kell vinni kisaszony? — kérdezte.

A lány kisse bizalmatlanul nézett a fiura, de az már meg is ragadta a kofereket és aztán a kijárat felé.

— Honi uccara-mondta aziat. Ott lakik a nagy-némén. Hoziakégyek.

Tóth Gyurka cipele a két nehéz borondót. Két vállá belerokkalt a teherbe, mely magnum lezuhant. Vastag verejtékecsöppek üttek ki a homlokára. De vitte.

A lány köze folyton keszgett. Tetszett neki a hirtelen jött fu szolgálatkészsége. Az iskoláról beszélt, meg arról hogy érettségét szerte tenni és orvosnőnek mennie, meg hiszen ilyen időkben nem lehet számítani a férjhezmenésre. Persze ez volna a legjobb, de ha nem lehet. Csak hogy a szűlet már nem bírja a nagy költeget a mivel a tanításat jár és elcsúszdik a nagy néhét, hogy fozze meg: hátha-segítene a tandíjkitetésben.

— Pedig unalmas nála nagyon, nem valami szí-

Február 14 én a Jiul álarcosmulatsága a Munkáskaszinóban

Adakozzunk a krisztóri katolikus templom építésére

A krisztóri katolikus szava a hunyad-megyei magyarsághoz

Nem mindennapi levelet hozott a posta Brádól jött, az ottani plébános, Székely Ágoston írta, aki Sepsiszentgyörgyön teljesített szolgálatot s ott a saját otthonát egy magyar leányiskola céljaira adományozta. S most a magyarságtól kér egy keveset, de nem visszakér, mert nem a maga számára kér, hanem 500 magyar katolikus hívő kérésére az egyház részére, a pusztuló krisztóri magyarság templomára, az ottani kis magyar kisebbség nyelvének, énekeinek, nemzeti érzéseinek a megmentésére.

Leközlőjük a felhívást teljes egészében, abból mindent megtudunk. Mikéjűk olvasnánk, hogy mindenki teljes szívből és minden erejéhez képest nyissa meg az erszényét s adakozzon, amiért a 150.000 lelt oly nagy áldozattal szegődött, ne legyen hiábaváló, hanem a mi kis sepsisgünnkel valóban fel tudjuk építeni az Urnak szent házat. Íme a felhívás:

Hunyadvármegye nyugati csücskében a brádi plébániához tartozó krisztóri (gurarabzai) lakótelepben mintegy 130 buzgó kath. család él. Mintegy kis magyar óázison, kisebb-szűrsorban úgy szólva magukra hagyottan küzdenek az étellel és édes anyjuk, az anyagi eszókötőlt megfosztott egyház vajmi keveset tehet érteükben. Az élnakarás kálipótlhatlan ösztönével leány karát s kevés drága öröksejük mentésére menekülve, templomot akarunk építeni, hogy abban apák nyelvén imádkozhassanak s az ősi buzgósga sugalta szent énekek szárnyain emelkedbessenek fel Isten-kihoz.

E kisded nyá ismert szegénysége mellett is 150.000 egyszázötvenez lelt, önkéntes adományt ajánlott meg temploma felépítésére. Bármennyire megkapón szép példája is ez, különösen manapság, az áldozatkészségnek, de még sem elegendő ahhoz, hogy a jó hívek hó vágya megvalósuljon.

Segénységünkben keresztény testvéreink szeretetre appellálunk és sirgós támogatásukat kérjük! Beszedünk! ne tegyék hallatlanná segélykáltásukat! Nem vagyunk olyan sokan, hogy 500–600 magyar lelt küldelmé és alámírülésének fenyegető veszdelme mellett közönyösen elmeletelnék anélkül, hogy e hallónak a lelkiismeret zavart: egy ének énti kevés áldozattal megmenthetők volna őket.

Bármily csekély adományt halásan fogad és nyilvánosan nyugtáz a brádi röm. katolikus plébániához.

Jánky János s. k. Székely Károly s. k.
egyházgondnok. esperes-plébános.

A magunk részéről a gyűjtést 100 lelt ezennel megbíjuk és mindon adományt szívesen továbbiunk az illetékes egyházközséghez.

vesen jöttm Azért nem ülek én mindig otthon, kell egy kis csavargás is. Holnap delelőt példál a muzeumba vagyok. Maga nem szokott járn?

— En nem-szuszogta Gyurka a kofekker alól.

— Kár-szótvalodott el a kis leány. En pedig azt hittem, ott tájdom. Mert én okvetlen emlegyek úz óra felé ha a néni szobájára rendbehoztam.

Gyurka a néhez teler alát nem abban a hangulatban volt, mikor az ilyen burkoló randevu csábítólag hatolt volna rá. Sőt. Mikor a Honi uccára értek, bizonyos öröm mel koppantotta földhöz a kofekkeret.

— Híj vagyunk-mondta.

— Néhez volt ugye?—kedvesedett a leány.

— Hát elég néhez—váltotta be Gyurka.

— Látja és én, hogy megdolgoztattam.

— Valamint muszály csinálni az embernek-mondta Gyurka.

Az igaz-e, a kis lány azért nem értette, hogy cipőj dologa nincs ennek a fiúnak, mikor kofekkeret jobban. Ő bizony azt hitte, hogy szemet szart a fiúnak és csak az ismerkedés céljából eszt neki a két kofekkeret.

— Még nem is kérdezte, hogy hívják—kacérkodott.

— Igaz is... tényleg nem-mondta fanyalgva a fiu

Bolygó csók

Mig áthájt az egdedben a felhős alkonyat, ne kószálj rengetegben vérbőrös kék alatt,

mert tisztásra jutva forrón beled lélek,

egy ifjú csók zamatai, ki rég nem a tied,

kit hajdan ott feledtél s azóta ott bolyong,

mint rozmarin-szágos szél, hogy rázokogsz, bolond.

Juhász Géza

Köszönetnyilvánítás

Mindazonkban, akik drága jó fiam halálával résztvevőket fejezik ki, virággal kedveskedtek és a temetésen megjelentek, ezután monddk hálás köszönetet.

Ösz. Ferenc Emléne

— Öngyújtósok—vigyázat! Csak a Monopol hivatal által lebélyezett öngyújtót szabad használni. A lebélyezés díja évenként 200 lej. A napokban egy szegénysorú iparost 1000 lejre büntettek, le nem bélyezett öngyújtó használata miatt. Egy kereskedő pedig, akinek 270 darab, öngyújtóba való kóvakövet találtak, 27.000 lejre büntettek. Megjegyezzük, hogy senkinek sincs jóga személynemőztazt vagy házikutatót alkalmazni—öngyújtó keresés céljából. Ezt csak a vizsgálóbíró rendelheti el s ez sem lehet-átalános, hanem csak megnevezett személyre vonatkozó rendelkezés. A felsei népi ház használt acélkovapótló nem az a titálonál, láz és a régi de jó szorszámmal a piac közepén is bátran és pinára lehet gyújtani.

— Estélyi ruha kötelező. Bistroból jelentik. A bistró mőrnői kamara a napokban nagy bankettet rendezett. Ért a bankette meghívát Walter Ayres munkáspárti képviselőt is ugys mint a város parlamenti követét, ugys mint memőrköt. A meghívó alján ez áll: „Estélyi ruha kötelező.” A képviselő elfogadta a meghívást, de közölte a mőrnői kamara titkárával, hogy elvi okokból nem vesz fel estélyi ruhát.

A mőrnői kamara vezetősége tanácskozássra ült össze a fontos kérdésben és végül közölte a képviselővel, hogy legnagyobb sajnálatára kénytelenül ragaszkodni az estélyi ruhához. Ért aztán a képviselő a következőkkel válaszolta. „Önök! úgy látszik, engem nem képvisélt, nem mint memőrköt és nem mint embert hívát meg, sőt egyáltalán nem engem hívát meg, hanem a szomokongomat. Önök úgy látják, hogy az én egyszerű munkáimban nem llik előkötő társaságnak, Ezért én szívesen lemondok az ilyen társaságról és boldogan otthon maradok.

— Érdékes számadatok. Budapestről jelentik. A statisztikai hivatal legutóbb kimutatása szerint Ma

a ki éhesen, kimerülve egész más rejtelmekre volt kíváncsi, mint egy kis leányra.

— Ellus vagyunk-vallotta be kérellenél, de rögtön hozzátette: z-ji már megyek is be egész este van... no Isten vele... Azért jőjön el a muzeumba ha ráér, és már menni akar. De Tóth Gyurka, ainek az egész beszéd alatt az a 80 fillér jött eszébe a mit a

hordári leendőket legkevésbéh kapnia kell s a miből ennyitvali vehet ijedten szíszent fel:

— Kiasszony—hát a pénz—elfelejtkezett.

— A leány riadón fordult vissza.

— Micsoda pénz?

— Hát a kofekker hazahozásának a díja.

A leány elmosolyodott s most már végképpen sikerült félreérteni a dolgot. Azi hitte előbbi sejtelmén nyomán, hogy a fiu szolgálatai fejében holmi csókértéte tessz celszát.

Hát-mondta-ha fejőm a muzeumban és megismerjük egymást, majd meg megbeszéljük ezt a dolgot.

— De kiasszony-mondta-én most kérem a pénzt...

gyarországi lakóssága 8.700.000 lélekszáma tethető. A zsidó lakosság az utóbbi években nagy számban emigrált. Magyarországon kétszáz ezer növel több van mint férfi.

Londoból jelentik: A legújabb statisztikai adatok szerint a Föld lakossága 1889 millió, tehát közel két milliárd lélekszámot tesz.

— Orvosi hír. Dr. Bauer László fogorvos rendelkezésén (Str. Principele Carol volt Malca utca 3 szám alatt) megkezdte. Rendel fog és száj betegnek naponta, d. e. 9–12 és a j. 3–6 ig.

— Eladó egy pedálos cimbalom. Cim a Jiul Cultural könyv kereskedésében.

— Értesítés. A petroseni és jászrai iparistület ez idei álarcsbáját, folyó év február hó 17 én, hus-hagya kedden tartja meg a Munkáskaszinó helyiségében, melyre ezuton hiv meg mindenkit aki jól akar mulatni a Rendezőség.

— Köszönetnyilvánítás. A petroseni és jászrai iparistület Előjárósága ez uton mond köszönetet mindazonkban, akik a január hó én megtartott műsoros táncestély anyagi sikeréhez felülteztésekkel szívesek voltak hozzájárulni. Köszönetet mond továbbá az összes működővő szereplőknek, akik fáradságot nem ismérve küzdöttek a nemes célet s minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a megjelent közönségnek élvezetes estét nyújtsanak. Viszontadára s hasz hűgyekedő álarcból-alron.

— Uj gyermekkoros Dvén. Dr. Grünfeld Henrik gyermekorvos rendelőt Sz. Nicolae Jorga (volt Sarmarom Ferenc-utca) 12 sz. alatt megnyitotta. Rendel d. e. 10–12-ig d. j. 3–5-ig.

— Husárak Tg-Juliban. Marhahus 26 Lei. Disz-nohus, 35 lei. Borjushus, 28 lei. Olvasztott zsr, 45 lei. Zsíralkavó szalonna, 40 Lei.

— Husárak petroseniben. Marhahus, 28 Lei. Borjushus, 38 lei. Disznóhus, 40 lei. Olvasztott zsr, 50 lei. Háj, 45 lei. Kenyérárak. Fehér kenyér 8 lei. Felbarba 6 lei és egész bara kenyér 5 lei kilogramm.

A város vezetősége rendeletet adott ki, amelyben tudomásra hozza az érdekelt feleknek, hogy ha a fenti maximális árakat nem tartják be, öt érer lefelől harmat érer leig terjedő büntetéssel lesznek meg büntetve, valamint tizenöt napot három hónapig terjedőthő fegyházal. Ugycanok a város vezetősége felhívja a lakosságot, ha észreveszi valaki, hogy a tüvényes árakat nem tartják be, jelentse az azonnal a városiáznak.

— Köszönetnyilvánítás. Mind azoknak, akik felesleg, illetve édes anyának temetésén résztvettek és bennünket részvétellekkel felkerestek, ezután monddk köszönetet. A Braun család.

— Fisszen elő a Zsivölgyi Naplóra. Előfizetési árak: Egy hónapra 15 lei. A ki egy évre előfizet értekes könyvajánledekben részesül, amelyet teljesen ingyen küldünk meg. Hirdetéseik c/m 2 kint 3 ci.

Értesítés. A petroseni röm. kath. Énekkar, a társulati zenekarral e hó 28 án munkálékelük javára a Munkáskaszinóban hangversenyt rendez. Részletes mäsíort legközelebb közölük.

szükségem van rá, mert nagyon éhes vagyok. Olyan vadul beszélt, hogy a leány egy perc alatt tisztába jött mindennel. Piteregen kezdett volna, hogy ez a romantikus kaland ilyen kiábrándítóan prózai valóság ba fuladt. Hiszen ennek a fiúnak nem találtuk kell, nem csók és nem házasság, még esetleg valamikor sem, ahogy ő elgondolta, hanem pénz a munkájáért és kenyére.

Zavarian bábrát a tárcájában.

— Mennyit adtak?—kérdezte síró hangon.

— Azt hiszem 80 fillér nem lesz sok-mondta Gyurka.

Hosszu ut volt és nagy bórondót.

A leány adotta a pénzt s Gyurka, mikor a kezébe

zörrent, öszezrent.

— Bocssámom szegénynek, de nagyon éhes vagyok és az anyám is.

A lány nem szólt semmit, csak eltűnt a kapu mögött.

Tóth Gyurka pedig futott, hogy még idejében elérje a legközelebbi üzletet.

Mire odaért, bevolt zárva.

(Folyt. köv.)

A Jiul álarcosmulatsága e hó 14 én lesz a Munkáskaszinóban.

Egy békés háboru

Gázmaszkokkal felszerelt emberek állnak egy hatalmas gép előtt, úgy néznek ki, mint özönvízelőtti őseink. Mint csinálnak ezek itt? Miért hordanak gázmaszkot? ebben a nyugodt békeidőben? Miféle ellenség ellen hadakoznak?

Ezek a gázmaszkos munkások a modern emberiség egyik legnagyobb ellensége: a nikotin ellen harcolnak. E pillanatban ugyanis a román dohánymonopólium legújabb intézményében, a bukaresti Fumosan gyárában vagyunk, ahol néhány nap óta megkezdődött a román dohánytermékek nikotinmentesítése. Azokban a gépekben, amelyek előtt a gázmaszkos emberek állnak, cigaretták, szivarok és különböző dohánytermékek vannak. Hangos zúgással dolgoznak a gépek, túlhörög: k és tjelzők készülékek vannak működésben, vörös és kék fényjelzések gyúlnak ki és alszanak el és közben végbemegy a nagy csoda, amelyre oly régóta vára dohányzó emberiség: a nikotin egy sűrű fehér felhő formájában elhagyja a gépet. Most már tudjuk, miért viselnek azok a gépész emberek gázmaszkokat. A nikotin erős mérge, amely az emberiséget békeidőkben sem kíméli meg. Az a zsenilis találmány, amelynek szabaddá a román dohánymonopólium csak nemrég szerzte meg, az orvost és kémiai tudomány egy régi problémáját oldja meg. Orvosok, gyógyszerészek és technikusok évtizedek óta folytatnak kísérleteket abban az irányban, miként lehetne a dohányból kivonni a nikotint anélkül, hogy a dohány élvezetét élvezetes izét és aromáját. Elméletileg tisztában volt a tudomány azzal, hogy a nikotin nem képezi olyan integráns alkotórészt a dohánynak, mint például az alkohol, vagyis nyugodtan ki lehet vonni a nikotint, mert a dohány továbbra is dohány marad. Csupán a gyakorlati megoldást volt nehéz megtalálni, mert az összes kísérleteknél, amelyeknél csukagynyi sikerült eltávolítani a dohányból a nikotint, eltávolították egyuttal a dohány egyéb alkotórészeit is, mint például az aromátikus gyantákat, amelyek a dohány tulajdonképpen izét megadják, úgyhogy a végén csak üres szalma maradt.

Két bécsi vegyészmérnöke az érdem, hogy már birtokában van az emberiség a nikotinmentesítés tökéletes eljárási módjának. Mint minden valóban zsenilis felfedezés, ez is alapjában véve egy rendkívül egyszerű elgondoláson alapszik. Megállapították, hogy a nikotin 130–162 fok hőmérsékleten gázzá alakul át és elhagyja a szilárd anyagot, amelyben addig létező volt. Ha tehát a dohányt hűzősabb ideig ilyen hőmérsékleten tartjuk, úgy a nikotin elszáll belőle. Így elmondva valóban telegszerűnek látszik ez az eljárás, miért van itt szükség ezekre a rendkívül komplikált ezer csavarral, kapcsolóval és tudj – Isten milyen alkotórészekkel felszerelt gépekkel. Azért mert a nikotinmentesítési eljárás gyakorlati kivitelében már nem olyan egyszerű. A hőfejlesztésnek rendkívül precizitással kell történnie, mert ha csak két-három fokkal emelkedik magasabbra a hőség, mint amennyi okvetlenül szükséges, úgy már nemcsak a nikotin, hanem az egyéb alkotórészek is elszállnak, sőt 170–175 fokra a dohányban lévő almasav is citromsav, amely ugyancsak az élvezetadó alkotórészek közé tartozik, különböző kellemetlen savakká, sőt bizonyos mértékig mérgező hatású anyaggá (akotinsav) alakul át. Ezeknek a komplikált gépeknek feladata tehát az, hogy pontosan azt a hőfokot bocsássák a dohányjukra, amely csak a nikotint vonja ki és semmi mást.

A fumosan gyár csodagépei, amelyeket joggal lehet gépművekknek nevezni, bámulatos precizitással végzik el feladatukat. A gépekből kikerülő dohánygyár változatlanul megtartja

kellemes ízűket, mintha semmi sem történt volna velük. Ezek pedig a cigaretták és szivarok hatalmas mondhatni forradalmi változások mentek keresztül, amennyiben megszabadultak mérgező hatású, veszélyes alkotórészeiktől, a nikotintól. Ezek a cigaretták már nem ártalmasok az egészségre és a dohányost megkímélik azoktól a kellemetlen utóhatásoktól és tünetektől, amelyekkel eddig gyakran járt a dohányzás. Nemcsak nikotinmentesítés van lesz ezután, de megszűnik majd azok a szív, tüdő és gyomorbetegségek, amelyek olyan sok dohányos embert nyugalmat zavartak meg.

Néhány nap múlva már kaphatók lesznek az összes trafikokban a nikotinmentes dohányárak. A román dohánymonopólium vezetője helyes szociális érzéssel áthaíva a legdrágábból a legolcsóbbig minden dohányfajta forgalomba hoz nikotinmentes is, hogy ezáltal a szegényebb néposztályoknak is, lehetővé tegye az egészséges dohányzást. A Fumosan jelzésű nikotinmentesített dohányárak a csomagoláson elhelyezett szalag, fogja megkülönböztetni a rendes dohányárakról. Ez a szalag szimbólumává fog válni annak szimbólumává amit a Fumosan szó jelent: egészséges dohányzás.

Szerkesztői üzenet

Vitatókozó. Hogy Berde Mária miért haragzik Fekete Tivadarra, azt könnyű kitalálni. A poléma, illetve Berde néni feltételezése onnan származik, hogy Fekete előtt ő is lefordította Eminescu csoda szép versét az Ésti csillagot és most lefordította Fekete Tivadar is. Nem nehéz kitalálni, hogy a jobb és művészebb fordítás a Fekete Tivadaré. Ez az egész Berde feltételezésnek az oka és még valami. Az, hogy Berde huszonöt éve ír és ma is ott tart a hol akkor tartott, míg Fekete Tivadar pár éve ír csak és ha annyi protekci ója lett volna, mint Berdenékné, akkor már tud jama az írodalom hét határán is. Tehetségben azonban mértőföldek lép ez a első közl való poeta.

**SZEPLŐK
MAJFOLTOK
PATTANÁSOK**
ellen, kizárólag

Kárpát Benzőe Crémet
használdj, mely rögön szedte. Készíti
KÁRPÁTI JÁNOS
gyógykészletára

ARAD
Bulevardul Regio Ferdinand No. 62
Mindentlaphoz. Csakis a leptomlathoz és
a Kárpáti névvel ellátott dohoz a valódi

Vegye meg az „Ellenőr” legújabb számát. Egy egész napi olvasmánya biztosítva van.

A magyar versirodalom legújabb kötete

Molnár Sándor
új verseskötönyve:

Álarc nélkül

Megrendelhető a szerzőnél: Petroseni. Ár: 60 Lei.

A Consumul Muncitorilor átlag 25% al leszállította az összes árakat

Ösmertes mindenki előtt, hogy a bányatársulatok minden időben saját maguk gondoskodtak arról, hogy a munkásságuk olcsóbb beszerzési forrása legyen, a hol az összes megélhetéshez szükséges holmikat (ruhákat, cikkeket, élelmiszereket stb.) olcsóbb árban vásárolhassa meg, a munkás. Ezt a kiárusítást jelenleg a Consumul Muncitorilor végzi, amely szintén mindig olcsóbban árul mindenféle közlekedési cikkeket a munkásság részére és ezáltal nagy segítségére volt a dolgozó munkásságnak is, mivel a piaci árak és a consumi árak között mindig jelentékeny differencia volt a consumi javára.

A mostani nagy gazdasági krízis előtt sem akart kiadni a Consum, hanem segítségére akart lenni a nagy szegénységben lévő munkásságnak és egy legutóbbi határozat szerint az összes árak eddigi átlag 25% al leszállította, hogy ilyen módon is kifejezze jóakarát a munkásság iránt, és hogy segítse meg a dolgozó munkásságnak ebben a krízis és nehéz időben is éppenny, mint a hogy eddig is mindig a munkásság érdekeit tartotta szem előtt.

Fábián

Nem akarunk mi premiért rendezni a kicsi zömök Fábriáknak. Mindenki ösméri őt az egész zsilvölgyben, mert páratlan ügyessége emelte arra a polcra, a hol kevés vendégül díszelkedhetik. És így fátalan! Ez a Fábrián nem mai gyerek és foglalkozza magát inkább világtudat lehetne. Azért írjuk, így, mert Fábrián talál kora dacára már beharagolta a világot. Ez teremtette meg az értéket. Nagyszerű ember. Több nyelven beszél, mint a polgármester és... de ne politizáljunk és maradjunk Fábriánál, aki pár éve vezeti a Munkasszövetség és pár év alatt sok barátot szerzett magának. Természetesen írgetek is. Az ember ugyanis írgetik azok, akik tehetségesek és nem tudnak egyéniségükké kiemelkedni a többi közül. Fábrián lefedte, hogy úgy mondjuk, költő találmányt ilyen munkájával fátalan tudat odaadásával a melvét a kaszinót vezető.

Kedves és előzékeny a Fábrián. Ha valaki jól akar szórakozni és pár órát kellemesen akar eltölteni, akkor szálal a kaszinóba Fábriánhoz. Ott jól érezget. Fábrián úgy kedvére jár, hogy otthon se igen talál jobb ellátást aki hozza megyen étkezni, vagy egy pohár sőt elfogyasztani.

Habár nyolcvan kilos, de úgy fut akár egy mezei nyúl. Ha valamelyik asztalnál egy pohár cseng, abban a percben ott terem és úgy hajlong egy legszegényebb ember előtt is, mint ha a főispán ülne az asztalnál. Előzékeny mert ez a vérebe van és az elve, hogy a vendég, vendég ha rongyos ruhába van is,

Megkellett ezt egyszer írni mert Fábrián meg is érdemli. A társulatot díszes illet meg a kaszinót és Fábrián, hogy megkedvelte a kaszinó mindenével. Szerintünk ez is érdemes dolog és dícsőrekelendő. Sajnos nálunk az ilyen munkát kevesen értékelik a vendégek közül. Pedig szorgalmazni és pártolni a vendégekkel Fábrián érdekelni kell. Ki kell éntetni, ha mással nem, legalább becsületességgel.

Hangos műsorok az Urániában

Szenzációs hangos, németül beszélő film szerepel az Uránia mozgószínház február havi műsorán. A német beszélőfilm udonságait a mozgó valódi Vestern-Electric gépen fogja vetíteni.

A beszélőfilm előadása február 14 és 16 én kerül bemutatásra és „Hui-Tang” címmel vetíti a mozgó Anna May-Wonggal a világhírű film-művésznivel a főszerepben.

Az előadások kezdete szombaton este 9 órakor, míg vasárnap d. u. 5, 7 és 9 órakor. Gyermekelőadások 3 órakor kezdődnek 5 leies helyárakkal.

A következő hangos udonság a világsiker és nagy port felvert Vestfront. Világságer.

D-I Tek.

Dohányzók!

Csak „Nicotan“ használatával szokhatnak le a dohányzásról! Teljesen biztos és ártalmatlan. Utánvét, 140 leiért küldi azonnal „Nicotan“ képviselő, Bucuresti Calea Mosilor 326.

Számtalan köszönő levél.

Sr.

A Bucuresti Kávéház

Családi szórakozó hely.
Pontos kiszolgálás. Zene. Szolid árak

CSOKKOKAT

névnapi, lakodalmi és ünnepnapokra legkezebb és jutányos árban készít: Benedek kertészete, Petroseni

Az „Ellenőr minden száma az újságírás művészete. Ríportok, cikkek. Érdekességek.

PHÖNIX

Életbiztosító Társaság

Alapítást 1882. évben

Teljesen betettett alaptőke 4 000 000 osztr. schilling

Engedélyezve Romániában 1929 január 14-én, közzétéve a Mon. Of. 13 számában 1929 január 16-án. Alapszabályok közzé Mon. Of. 45,920 Bejegyezve az ifjúi törvényszéknek 1929 január 21-én a 6. sz. cégjegyzékbe.

Központi vezérigazgatóság: WIEN

Romániai igazgatóság: BUCUREȘTI, BUL. ELISABETA 10.

Erdélyrészi Ellenőrző Iroda:

Cluj, Strada Nicolae Iorga No. 16.

Bukovinai és haszarábiai képviselő:

Cernăuți, Str. Regele Ferdinand 1.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunesz, Törökország.

Vezérügynőkösegek:

Arad, Braşov, Bucureşti, Cluj, Cernăuți, Chişinău, Medias, Oradea, Sătmăr, Sibiu, Târgu-Mures, Timişoara.

Gyermekek, járadék és nyugdíjbiztosítás: Legmodernebb kombinációk és méltányos díjtelek az életbiztosítás minden ágában. A vezérügynőkösegek díjtalanul adnak pontos kalkulációt és mindenemű felelősséget biztosítási ügyekben.

Zsilvölgyi képviselő Horváth Mórni Petroseni.

„Steaua României“

Román Biztosító-Társaság (a Phönix koncernjében)

Bucureşti, Bulev. Elisabeta 10 sz.

Erdélyrészi főigazgatóság: Braşov, Kapu-ucca 65 sz.

Tűz-, üveg- és betörés-, jég-, baleset-, szavatossági, automobil-, géptörés-, szállítmány-, élet- és népbiztosítások.

Elnyös díjtelek, modern feltételek.

Képviselők az egész országban

ÉPÜLETFA

és deszkaanyag minden mennyiségben
jutányos áron megrendelhető: Fűrésztelep

LONEA

Feladó szerkesztő és kiadó: MOLNAR SANDOR

Ezen REMINGTON PORTABLE írógépet

Őn is megszerezheti
a legkedvezőbb részletfizetési feltételek mellett
Kérjen árajánlatot

Remington Írógépek központi Lerakatólól

Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 9

Ha Bucurestbe érkezik keresse
fel az állomástól alig két
percre lévő

Hotel „BRATU“ szállodát

Calea Griviței 130 szám alatt,

a hol kényelmes és tiszta szobák kap-
hatók állandóan és nagyon jutányos árban.
Központi fűtés. Hideg és meleg víz.
Fürdő.

A zsilvölgyi közönség találkozó helye.
Kényelmes villamos összeköttetés a vá-
ros minden részébe.

Uzina Electrică soc. pe acț.

Petroseni — Angaráktára:

tart mindennemű magas és alacsony feszültségű áramszelvény-
szelvények, villamos berendezések és tüzelőeszközök

a legújabb technika

valamint Standard, Philips és Nora Radiókben,
és Radió alkatrészekben nagy raktárral minden igényt
kielégíti. A Radió osztály Petroseni Bul. Regele
Ferdinand Marek házban van.

Ha Magyarországon

napi heti vagy szaklapokban

akar hirdetni

forduljon bizalommal

a közismert

Erdős József

hirdetési irodájához

Budapest,

VI. Teréz-körút 35.

Telefon: 125—58.

Eredeti kiadóhivatali árak.

Többeskiadásokért

tesetem engedmény.

Most megjelent

újságkatalógus

ingyen.

„Agronomul-Gazdak“

Általános Biztosító Részvénytársaság

Alaptőke és biztonsági alap

600 000 000 — Leien felé

Erdékörösségben a DUNA béli és a
MAGDEBURGI biztosító társaságokkal va-
lamint a Chrissoveconi Bankkal.

Vállal legelőnyösebb tűz, élet, jég, állat,
betörés, baleset, szavatosság, üveg, autó,
szállítmány sít biztosításokat kartellenkülv
legelőnyösebb díjtelek mellett

Ezenkívül két olesó díjtelek mellett
rendkívüli előnyös alapon munkás bizto-
sításokat az egész zsilvölgyben.

Zsilvölgyi képviselő Petroseni.

Str. P. Cic. (volt Mátécs ucca 2)

Tipografia N. D. Măgescu Târgu-Jiu